

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

23 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș, Nadejda Toma, Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui

*Danaila Nicolae XXX, născut la XXX,
originar și domiciliat în sat. XXX, r-nul XXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. 03.02.2016 – 08.07.2016 (prima instanță);**
- 2. 02.08.2016 - 17.11.2016 (instanța de apel);**
- 3. 23.01.2017 - 23.05.2017 (instanța de recurs).**

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 08 iulie 2016, Danaila Nicolae a fost condamnat în baza art. 201/1 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Danaila Lidia și avocatul Panuș Liliana și s-a încasat de la inculpatul Danaila Nicolae, în beneficiul părții vătămate Danaila Lidia, suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 500 lei. În rest, cerințele privind încasarea prejudiciului moral au fost respinse, ca neîntemeiate.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că inculpatul Danaila Nicolae, locuind o perioadă îndelungată de timp împreună cu soția sa, Danaila Lidia, în aceeași gospodărie din satul XXX, raionul XXX, urmărind scopul aplicării violenței fizice și psihice față de soție, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului său, în perioada de timp a sfârșitului lunii octombrie a anului 2015 și până la data de 16.11.2015, în timp ce se afla la domiciliul lor situat în satul XXX din raionul XXX, a aplicat violență fizică și psihică asupra soției sale, Danaila Lidia, prin aplicarea loviturilor cu pumnii peste diferite părți ale corpului, aruncarea în direcția ei a diferitor obiecte, exprimarea

în adresa ei cu cuvinte necenzurate. Astfel, conform raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 1065 a-2015, la momentul expertizei la care a fost supusă partea-vătămată, Danaila Lidia, s-a constatat suferirea unei traume psihice în urma acțiunilor violente - decompensarea cu sindrom anxios-depresiv.

3. Sentința a fost atacată cu apel de avocatul Hedeș Daniela în numele inculpatului, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii imputate.

În motivarea apelului, a indicat că învinuirea formulată față de Danaila Nicolae nu este clară, iar instanța de fond neîntemeiat a respins demersul apărării cu privire la conexarea cauzelor intentate în baza art. 201/1 Cod penal, agravând astfel situația inculpatului. Totodată, consideră că instanța de fond urma să țină cont de faptul că toate conflictele ce au avut între foștii soți Danaila au fost inițiate de partea vătămată Danaila Lidia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, pronunțată integral la 15 decembrie 2016, apelul declarat a fost admis, din alte motive decât cele invocate, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Danaila Nicolae a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta comisă de el la moment nu este prevăzută de legea penală.

În rest, dispozițiile sentinței privind admiterea parțială a acțiunii civile a părții vătămate Danaila Lidia au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că instanța de fond, la rândul său, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept pe cauză și just a concluzionat că inculpatul este vinovat de comiterea infracțiunii imputate, prin probe care au fost apreciate conform art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a reținut că prima instanță la momentul pronunțării sentinței, la data de 08.07.2016, corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 201/1 alin. (1) Cod penal (în redacția Legii nr. 167 din 09.07.2010) – și anume violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei care a provocat suferință fizică și psihică, soldată cu prejudiciu moral.

La momentul comiterii faptei, în perioada octombrie-noiembrie 2015, conținutul art. 201/1 Cod penal era expus în următoarea redacție:

“Articolul 201/1. Violența în familie

(1) Violența în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, suferință psihică ori prejudiciu material sau moral,

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 2 ani”.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că la momentul judecării cauzei în ordine de apel, au intervenit modificări în conținutul prevederilor art. 201/1 Cod penal, și anume

prin Legea nr. 196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016, articolul respectiv având următoarea redacție:

(1) Acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin:

a) maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății;

b) izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei;

c) privarea de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare, dacă au provocat victimei vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății,

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de pînă la 3 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1):

a) săvârșite asupra a doi sau a mai multor membri ai familiei;

b) săvârșite în legătură cu solicitarea sau aplicarea măsurilor de protecție;

c) care au provocat vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății,

se pedepesc cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de la 1 la 6 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) și (2) care:

a) au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății;

b) au determinat la sinucidere sau la tentativă de sinucidere

se pedepesc cu închisoare de la 6 la 12 ani.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) care au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății soldată cu decesul victimei

se pedepesc cu închisoare de la 12 la 15 ani.

Astfel, instanța de apel a relevat că după modificările operate în Codul penal prin Legea menționată, acțiunile inculpatului – violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică și psihică, soldată cu prejudiciu moral, a fost dezincriminată.

Instanța de apel a relevat că potrivit art. 8 Cod penal, caracterul infrațional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Totodată, conform prevederilor art. 10 Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infrațional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Prin urmare, Legea nr. 196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016, conține modificări ale conținutului art. 201/1 Cod penal, care înlătura caracterul infrațional al faptei, acesta având

efect retroactiv și se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv în privința inculpatului Danaila Nicolae, care a provocat suferință psihică părții vătămate Danaila Lidia, deoarece după modificare, art. 201/1 Cod penal prevede ca componentă de infracțiune - acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin: maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

Potrivit doctrinei, prin legea care înlătură caracterul penal al faptei (dezincriminare), se înțelege legea care exclude totalmente răspunderea penală pentru o faptă sau alta, din care evident rezultă că acțiunile inculpatului – de violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică și psihică, soldată cu prejudiciu moral, a fost dezincriminată.

De asemenea, instanța de apel a reținut prevederile din pct. 1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme nr. 31 din 24.10.2003 „Cu privire la unele chestiuni apărute în practica judiciară în legătură cu punerea în aplicare a Codului penal și Codului de procedură penală”, și anume că „se consideră că înlătură caracterul infracțional al faptei, situația în care prevederile din Codul penal vechi nu se conțin în Codul penal nou, astfel fiind dezincriminate unele acțiuni. Înlăturarea caracterului infracțional al faptei poate fi totală sau parțială, înlăturarea parțială a caracterului infracțional al faptei are loc în cazul în care se reduc unele elemente ale laturii obiective ale componentei de infracțiune”.

Reieșind din aceiași hotărâre, se consideră că norma nouă ușurează pedeapsa în cazurile în care:

- este stabilită o categorie de pedeapsă principală mai ușoară;
- este redusă limita maximă sau minimă a pedepsei, dacă cealaltă limită nu-i schimbată, în cazul în care limita maximă a sancțiunii este egală, se ia în considerație limita minimă a sancțiunii;
- este stabilită pedeapsă alternativă mai ușoară decât pedepsele principale, menținându-se totodată celelalte pedepse principale și complementare din norma veche;
- s-au exclus una sau câteva pedepse complementare cu menținerea limitelor pedepselor principale;
- pedeapsa complementară a fost trecută din categoria pedepselor obligatorii la categoria celor facultative.

Prin sintagma „în alt mod ameliorează situația persoanei care a comis infracțiunea” se are în vedere orice prevedere legală nouă care, prin aplicarea sa, în orice mod ar crea o situație mai favorabilă persoanei față de situația prevăzută de legea în vigoare la momentul comiterii faptei.

Potrivit art. 8 Cod penal, caracterul penal al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea în vigoare la momentul săvârșirii faptei, conform principiului activității legii penale în timp, principiu care exclude posibilitatea tragerii la răspundere penală a unei persoane pentru o faptă care nu era considerată infracțiune la momentul săvârșirii ei sau aplicarea față de ea a unei pedepse neprevăzute de lege la momentul comiterii faptei.

Totodată, instanța de apel a menționat că faptele inculpatului nu pot fi recalificate nici conform componentei de contravenție, prevăzută de art. 78 alin. (1) Cod contravențional, deoarece prin Legea nr. 196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016, au fost operate modificări și în dispoziția art. 78 alin. (1) Cod contravențional, care are următorul cuprins:

„Articolul 78. Vătămarea integrității corporale

(1) Maltratarea sau alte acțiuni violente care au cauzat vătămare neînsemnată a integrității corporale

se sancționează cu amendă de la 25 la 50 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravențional de la 5 la 10 zile.

(2) Vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății sau o pierdere neînsemnată, dar stabilă, a capacității de muncă

se sancționează cu amendă de la 50 la 75 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile”.

De asemenea, faptele inculpatului nu pot fi recalificate nici conform componentei de contravenție, prevăzută de art. 78/1 Cod contravențional, deoarece prin Legea nr. 196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016, Codul contravențional a fost completat cu art. 78/1 Cod contravențional, care are următorul cuprins:

„Articolul 78/1. Violența în familie

Maltratarea sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale

se sancționează cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 7 la 15 zile”.

Astfel, instanța de apel a atestat că inculpatului i s-a incriminat că în perioada octombrie-noiembrie 2015, părții vătămate Danaila L. i-a cauzat suferințe psihice, acțiune ce nu cade sub incidența răspunderii contravenționale.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că fapta comisă de inculpat în perioada octombrie-noiembrie 2015, la momentul examinării cauzei în instanța de apel, nu este prevăzută de legea penală și nici de Codul contravențional, deoarece prin Legea nr. 196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016, modificându-se dispoziția art. 201/1 al. (1) Cod penal, acțiunile inculpatului – violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică și psihică, soldată cu prejudiciu moral, prevăzute de art. 201/1 alin. (1) Cod penal (red. Legii nr. 167 din 09.07.2010), au fost dezincriminate.

Astfel, instanța de apel a constatat că la momentul examinării cauzei penale în instanța de apel, fapta comisă de inculpat nu este prevăzută de legea penală, deoarece pentru calificarea faptei conform art. 201/1 alin. (1), vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății constituie un element obligatoriu.

În această ordine de idei, instanța a constatat necesitatea achitării inculpatului Danaila Nicolae, pe motiv că fapta comisă de el nu este prevăzută de legea penală la momentul examinării cauzei penale în instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 10 Cod penal, art. 390 alin. (1), pct. 4) Cod de procedură penală.

4.2. Instanța de apel a considerat neîntemeiată solicitarea procurorului, privind admiterea din alte motive a apelului declarat de avocat, luând în considerație modificarea art. 201/1 alin. (1) Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri de încetare a procesului penal în baza art. 391 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, din următoarele considerente.

Astfel, potrivit prevederilor art. 391 al. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, or circumstanțele care exclud urmărirea penală sunt prevăzute la art. 275 Cod de procedură penală, iar la etapa judecării cauzei în instanța de judecată, procedura de încetare a procesului penal este reglementată de prevederile art. 332 Cod de procedură penală.

În Codul de procedură penală, la art. 384 Cod de procedură penală, legiuitorul a stipulat că instanța de judecată, hotărând asupra învinuirii înaintate inculpatului, poate adopta una din trei tipuri de sentință, - de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal.

Potrivit prevederilor art. 391 Cod de procedură penală, sunt specificate cazurile în care se adoptă sentința de încetare procesului penal, astfel legiuitorul a reglementat concret cazurile de încetare a procesul penal și numai în pct. 6) se face trimitere la o normă de blanchetă - „există al circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală”, or pct. 6) repetă conținutul pct. 9) al art. 275 Cod de procedură penală - circumstanțele care exclud urmărirea penală, însă cu o importanță de concretizare, și anume că acele circumstanțe care exclud sau condiționează desfășurarea urmăririi penale trebuie să fie prevăzute de lege.

Prin existența altor circumstanțe, care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, pot fi reținute și cazurile prevăzute de art. 57-58, art. 217 alin. (5), art. 325 alin. (4) Cod penal, care prevăd expres liberarea persoanei de răspundere penală în cazul prezenței anumitor circumstanțe.

Noțiunea de „alte circumstanțe”, prevăzută la pct. 6) alin. (1) art. 391 Cod de procedură penală, urmează a fi interpretată numai în sensul „circumstanțelor prevăzute de lege”, ce e prevăzut în textul pct. 9) art. 275 Cod de procedură penală, - „...există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală.”.

Astfel, modificările operate în art. 201/1 alin. (1) Cod penal, în redacția Legii nr. 196 din 28.07.2016), înlătură caracterul infracțional al faptei, acestea au efect retroactiv și se extind asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv în privința inculpatului.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că modificările operate în art. 201/1 alin. (1) Cod penal nu cad sub incidența „altor circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală”, prevăzute de art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură

penală, dar sub incidența prevederilor art. 390 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, ce prevăd pronunțarea unei sentințe de achitare, din motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală.

Instanța de apel a menținut dispozițiile sentinței în latura civilă, privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 500 lei, dat fiind faptul că inculpatul prin acțiunile sale a provocat suferințe psihice părții vătămate Danaila Lidia.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, la 25 noiembrie 2016, care a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, invocând prevederile de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În susținerea solicitării sale, recurentul a invocat ilegalitatea hotărârii adoptate de către instanța de apel, care neîntemeiat l-a achitat pe Danaila Nicolae de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală.

Recurentul a menționat că fapta de violență în familie, după modificările operate în Codul penal, nu a fost dezincriminată, în continuare fiind pasibile de pedeapsă faptele de violență în familie.

În acest context, recurentul a considerat că instanța de apel neîntemeiat l-a achitat pe inculpat și urma să adopte o decizie de încetare a procesului penal, conform prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6), 332 alin. (1) Cod de procedură penală, raportate la prevederile art. 275 alin. (1) pct. 9), 285 alin. (2) Cod de procedură penală.

6. Asupra recursului nu a fost depusă referință.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și cu dispunerea încetării procesului penal în privința persoanei, în cazurile prevăzute de Codul de procedură penală.

În speță, din conținutul recursului deferit judecării, se constată că titularul acestuia critică decizia instanței de apel în partea dispunerii achitării lui Danaila Nicolae, în baza art. 201/1 alin. (1) Cod penal, pledând pentru încetarea procesului penal în privința ultimului, din motiv că infracțiunea de violență în familie, după modificările operate în Codul penal, nu a fost dezincriminată.

Verificând motivele expuse de recurent, raportate la circumstanțele cauzei, se constată că acestea sunt întemeiate și urmează a fi admise, din motiv că instanța de apel eronat a dispus achitarea persoanei, bazându-se pe dispoziția art. 390 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, considerând că fapta inculpatului nu este prevăzută de legea penală.

În acest context, Colegiul penal ține să remarce că art. 390 Cod de procedură penală stipulează exhaustiv temeiurile în baza cărora instanța adoptă sentința de achitare, în particular fiind vorba despre cazurile când: 1) nu s-a constatat existența faptei infracțiunii; 2) fapta nu a fost săvârșită de inculpat; 3) fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii; 4) fapta nu este prevăzută de legea penală; 5) există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.

În mod implicit, sentința de achitare duce la reabilitarea persoanei, aceasta având dreptul la despăgubiri materiale, morale, precum și să fie restabilită în drepturile de muncă, de pensionare, locative și alte drepturi, în condițiile legii.

Soluția de achitare bazată pe temeiul că fapta nu este prevăzută de legea penală poate fi adoptată de instanțe doar când, în speță, se dovedește că fapta incriminată inculpatului nu este reglementată de legea penală și nu constituie infracțiune.

Însă, în cauza deferită judecării Colegiul penal lărgit constată că nu poate fi menținută soluția de achitare, aceasta nefiind incidentă cauzei, or instanța de apel urma să dispună încetarea procesului penal, din motiv că au survenit circumstanțe care exclud tragerea la răspunderea penală a inculpatului.

Aceste circumstanțe au rezultat din modificările efectuate în Codul penal prin Legea nr. 196 din 28.07.2016, intrată în vigoare la 16.09.2016. Respectiv, conform noilor reglementări dispoziția art. 201/1 alin. (1) Cod penal a fost modificată și prevede că *se consideră infracțiune de violență în familie acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin:*

a) *maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății;*

b) *izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei;*

c) *privarea de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare, dacă au provocat victimei vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.*

Astfel, latura obiectivă a infracțiunii de violență în familie se exprimă prin cele trei modalități normative alternative, evidențiate supra.

Colegiul penal lărgit constată că potrivit rechizitoriului, Danaila Nicolae a fost învinuit în faptul că el, urmărind scopul aplicării violenței fizice și psihice față de soția sa, Danaila Lidia, fiind membri de familie, conform art. 133/1 lit. a) Cod penal, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului său, în perioada de timp a sfârșitului lunii octombrie 2015 și până la 16.11.2015, în timp ce se afla la domiciliul lor, situat în s. XXX, r-nul XXX, a aplicat violență fizică și psihică asupra soției sale Danaila Lidia, prin aplicarea loviturilor cu pumnii peste diferite părți ale corpului, aruncarea în direcția ei a diferitor obiecte, adresarea în adresa ei cu cuvinte necenzurate.

Conform raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 1065 a-2015, la cet. Danaila Lidia, la momentul efectuării expertizei, s-a stabilit decompensarea cu sindrom anxios-depresiv, adică o traumă psihică rezultată în urma acțiunilor violente în privința sa.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Danaïla Nicolae a comis infracțiunea prevăzută de art. 201/1 alin. (1) Cod penal – *violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică și psihică, soldată cu prejudiciul moral.*

Așadar, din învinuirea înaintată și reieșind din constatările instanțelor de fond și apel, se evidențiază că drept urmare prejudiciabilă cauzată părții vătămate, prin acțiunile inculpatului, a fost reținută suferința psihică.

În contextul modificărilor operate la art. 201/1 alin. (1) Cod penal, anterior enunțate, Colegiul penal lărgit constată că acțiunile inculpatului nu au cauzat vătămări de gradul prevăzut de norma incriminatorie (vătămare ușoară).

În consecință, acțiunile lui Danaïla Nicolae, manifestate prin provocarea suferinței psihice părții vătămate, nu se întrevăd în dispoziția art. 201/1 alin. (1) Cod penal, în redacția Legii nr. 196 din 28.07.2016. **Această situație însă nu presupune existența unui temei de achitare a inculpatului, pe motiv că fapta lui nu este prevăzută de legea penală, așa cum a indicat instanța de apel, or fapta acestuia a fost săvârșită în momentul în care erau în vigoare prevederile art. 201/1 alin. (1) Cod penal,** în redacția Legii nr. 167 din 09.07.2010, iar potrivit art. 8 Cod penal, *caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii.*

Totodată, urmează a se avea în vedere și prevederile art. 10 alin. (1) Cod penal, potrivit cărora legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Față de cele ce preced, Colegiul penal lărgit consideră că, în virtutea principiului retroactivității legii penale noi, fapta inculpatului Danaïla Nicolae a încetat să mai constituie o infracțiune deja după pronunțarea sentinței de condamnare, generând o circumstanță care exclude tragerea lui ulterioară la răspundere penală, inclusiv sub aspectul verificării legalității și temeiniciei sentinței atacate, adică judecării fondului apelului conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală.

În corespundere cu art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ***dacă există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală,*** se adoptă o sentință de încetare a procesului penal.

Pe cale de consecință, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel, judecând apelul, neîntemeiat a statuat asupra soluției de achitare în privința lui Danaïla Nicolae, eroarea respectivă urmând a fi corectată de către instanța de recurs, prin admiterea recursului declarat, casarea totală a hotărârilor judecătorești și dispunerea încetării procesului penal în privința lui Danaïla Nicolae, în conformitate cu prevederile art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, casează total sentința Judecătoriei Strășeni din 08 iulie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Danaila Nicolae XXX* și dispune încetarea procesului penal în privința lui *Danaila Nicolae XXX*, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 22 iunie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Nadejda Toma

Petru Moraru